

నాగరికత నర్తించని ఆ రోజుల్లో.. అందమైన విజయనగరం వీధుల్లో..

నలభైఏళ్ళ క్రిందట..

జాబిలి పంచింది వెన్నెల వెలుగా...వెండి మంటా..?

(క్రిందటి సంచిక నుంచీ తరువాయి)

7

తీరా ఇంటికి వచ్చేసరికి అరుగు మీద మేకులాగ కూర్చుని ఉన్నారు శోభనాద్రిగారు. ఇక నా బాధ ఏమని చెప్పను? ఒక్కసారి పెద్ద బండరాయి ఆయన నెత్తిన వేయాలనిపించింది. కాని నిజానికి ఆయన్ని అని మాత్రం ప్రయోజనమేముంది?

"వచ్చావుటోయ్" అని చుట్ట మధ్య నుంచి పలకరించాడు కాని, సమాధానం చెప్పకుండానే లోపలికి చేరాను.

అంత సందడిగల వాతావరణం నుంచి ద్వీపాంతరవాసానికి పంపేసినట్టు ఈ ఇంట్లో గిజగిజలాడిపోయాను. రాత్రికి రాత్రి మళ్ళీ వెనక్కి వెళితే బాగుండుననిపించింది కాని, అక్కడి వాళ్ళమీద కోపం తీరలేదు. పైగా ఈ ఆవేశోద్రేకాలతో బాగా అలసిపోయాను. భోజనం మాట తలపెట్టుకుండా నిద్రపోవాలనుకున్నాను.

ఇంకా మసక వెలుతురు ఆకాశం మీద పడమట మూలలలో మిగిలిపోయింది. చాపా, తలగడా తీసుకుని డాబామీదకి బయలుదేరాను. పెరటిలోని చెట్లన్నీ వేటికవి ఒంటరిగా నిలబడి వెంటపెట్టుకున్నట్టున్నాయి. బొగడపూలు నిర్లక్ష్యంగా నేలమీద వాలి చపల మనస్కుడి అంతరంగంలాగ వీచే గాలికి అటు కదులుతున్నాయి. మునగ చెట్టుమీద వాలిన పిట్టల గొంతుల్లో కూడా సాయంకాలపు దిగులు తెలుస్తోంది. అలా చూస్తున్నకొద్దీ ఊరట చెందుతుందనుకున్న మనస్సు మరింత రేగింది. ఎంతసేపూ దేవపల్లి అడవులవేప ఆలోచనలు పోతున్నాయి. ఇప్పుడు సుబ్బులు ఏం చేస్తుంటుంది? నేనిలా హఠాత్తుగా వచ్చేస్తే ఏమనుకుంటుంది? నిజంగా తనని ఏడిపించాలనే నిద్రపోతుందేమో? పొద్దుట్నుంచీ ప్రయాణం ఏస్తే ఎవరికైనా నిద్రవస్తుంది. మనస్సులో ఉద్రేకం స్తిమితపడ్డ కొద్దీ ఔదార్యం పెరుగుతుందనుకుంటాను.

ఇన్నాళ్ళూ నేను సాధించిన ఈ మాత్రపు సాన్నిహిత్యంలో నా మనస్సు ఆమెకు తెలియజెప్పలేకపోయానే అనే శంక హఠాత్తుగా పొటమరించింది. ఇరవైయేళ్ళు అందంగా పెంచుకున్న కోరికల్నీ, ఆశల్నీ ఈ పదిహేను రోజుల్లో నా మాటలు, కళ్ళు వివరించలేకపోయాయా? లేక ఆ అమ్మాయి గ్రహించలేకపోయిందా! అన్నిటిమాట ఎట్లా ఉన్నా మా ఊరు రమ్మన్నానన్న ఆహ్వానాన్ని

గుర్తించుకుని వచ్చాక, ఆ మాటను గుర్తు చేసిన సుబ్బులు అమాయకురాలనుకోలేకపోయాను. వయస్సు ఆమెను మోసం చేయడం లేదు. వయస్సుని మోసం చేసే గడుసుదనం ఆమె దగ్గర ఉంది.

ఆలోచనల మీద ఆలోచనలు కూడుకుంటున్నాయి. ఆకాశం నాకు తెలియకుండానే నల్లబడింది. ఇంటికెదురుగా ఉన్న ఎలక్ట్రిక్ స్తంభం దీపం ఫక్కున నవ్వి నట్టు వెలిగింది.

"ఎప్పుడొచ్చారు మేష్టారూ?" అని ఆడగొంతు హఠాత్తుగా పలకరించేసరికి తుళ్ళిపడి అటు తిరిగాను. రోడ్డుమీద నిలబడి దుర్గ చెయ్యి ఆడిస్తోంది. అమృతప్రాయంగా తింటున్న భోజనంలో ఈగ పడినట్టు దుర్గను చూసి గిలగిల్లాడాను. "మేష్టారూ" అన్న పిలుపులో గౌరవం కంటే పరిహాసం ఎక్కువ ఉందనిపించింది నాకు. అయినా ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పక తప్పదు. ఎలాగో తప్పించుకోవాలి.

"ఇండాకనే, ఎక్కణ్ణుంచి రావడం?"

పళ్ళన్నీ బయటపెట్టి నవ్వింది. "పెద్ద ప్రశ్నే! ఉండండి. మీదకి వచ్చి చెప్పతాను." అంటూ చూస్తుండగానే చరచరా డాబా ఎక్కి అవతలి కొసను గోడమీద కూచుంది.

మరికొంతోసేపు ఆమెతో మాట్లాడాలన్న ఆలోచనకే వణికిపోయాను. కొందరు ఎదురుగానే కాదు, ఆలోచనల్లోనే ఎంతో ప్రసన్నతనీ, ప్రశాంతతనీ కలిపిస్తారు. కొందరు ఎదురుగా ఉన్నా అదిరిపడేట్టు కనిపిస్తారు. అయినా చేసుకున్న పాపమది. ఎప్పుడొచ్చారన్న ప్రశ్నకి మరో ప్రశ్నని కలపడం నాదే తప్పు.

"శారదావాళ్ళ నాన్న కనకాంబరాలు ఎక్కణ్ణుంచో తీసుకొచ్చాడట. రమ్మని వాళ్ళ తమ్ముడిచేత కబురు పంపింది. కనకాంబరాలంటే నాకెంతో ప్రాణం. పరిగెత్తుకు వెళ్ళాను. శారద తెలుసుగా?"

ఒక వ్యక్తిని అసహ్యించుకోవడం ప్రారంభిస్తే అన్నీ అసహ్యంగానే కనిపిస్తాయి. ఆ ప్రశ్నకి తెగ చికాకుపడ్డాను. దాచుకోకుండా, "నాకెలా తెలుస్తుంది?" అన్నాను.

"అయ్యో, నా పిచ్చి! తను మీకెలా తెలుస్తుంది? అదిగో ఆ నాలుగో ఇల్లు, డ్రైవరు దుర్గారావు అమ్మాయి. చిన్నతనం నుంచీ నా క్లాసుమేటు. మా అందర్లోకి అదే ఫస్టు. ఎక్కడా ఆగకుండా ఎస్సెల్సీ వరకూ దూసుకు వచ్చేసింది. మా ఇంటికి వచ్చి నాకు లెక్కల్లో తర్ఫీదు ఇచ్చేది. ఎస్సెల్సీలో మా స్కూలుకి ఫస్టుగా వచ్చింది. వాళ్ళ నాన్న కాలేజీలో చేర్చలేనని తేల్చేశాడు. అప్పుడు నేనేం చేశానో తెలుసా?" కొంగున ఉన్న పువ్వులు గట్టుమీద పోసి దారానికి ముడి వేస్తూ మళ్ళీ ప్రారంభించింది. "మా నాన్నగారు నన్ను వాల్తేరులో చదివించాలనుకున్నారు. కాని శారదని కాలేజీలో చేర్చకపోతే, నేనూ చేరనని పట్టుబట్టి కూర్చున్నాను. నా పోరు పడలేక మా నాన్నగారు ఓ రోజు దుర్గారావుని పిలిపించారు. మా నాన్నగారు అడిగితే తిండి బట్టా తప్ప మరేమీ పెట్టుకోలేనని చేతులెత్తేశాడు. అప్పట్నుంచి దానికి జీతం, పుస్తకాలు అన్నీ మా నాన్నగారే భరిస్తున్నారు. అలా స్కాలర్షిప్ సంపాదించింది మా శారద. " దుర్గ మాటల్లో కామాలూ, ఫుల్ స్టాపులూ లేవు. కొందరికి మాట ఆగిపోతే మరో మాట దొరకడేమోనన్న భయం. అందుకని ఆగకుండా మాట్లాడేస్తారు. మాట పూర్తయ్యాక ఏదో తప్పు చేసినట్టు మొహం పెడతారు. సరిగ్గా అలాగే చేసింది దుర్గ.

నా మీద ఓ సదభిప్రాయాన్ని కలిగించడానికి ఇదంతా చెప్పతోండా అని అనుమానపడ్డాను. కాని లేదు. చాలా మామూలుగా యాదృచ్ఛికంగానే బయటపెట్టింది.

"ఆ అమ్మాయికి చాలా గొప్ప సహాయమే చేశారు" అన్నాను.

"ఆఁ నాన్నెస్. సహాయం గిహాయం నాకు తెలిదు. చిన్నప్పట్నుంచీ కలిసి తిరిగాం. కాలేజీలో ఒక్కరైతే చదవలేక మరొకరిని తోడు తీసుకువెళ్ళాను" అంది.

"అందుకు మీ నాన్నగారు అంగీకరించడం గొప్పకదా?"

"గొప్పాలేదు, గోడూలేదు. ఒప్పుకోకపోతే నేనేడుస్తూ కూర్చుంటానని ఆయన భయం అంతే"

ప్రతి చర్యలోనూ స్వార్థపు కోణాన్ని చూసే ధోరణి కొత్తగానే కనిపించింది నాకు. నవ్వొచ్చింది. దుర్గలో ఈ కుండ బద్దలు కొట్టే స్వభావం నాకు చాలా నచ్చింది. అనుకోకుండా, నాకు తెలియకుండానే ఆమె పట్ల నాకున్న వ్యతిరేకభావాన్ని మరిచిపోయి మాట్లాడడటం ప్రారంభించాను.

ఉన్నట్టుండి అడిగింది. "మా సుబ్బులు మీతో మీ ఊరు వచ్చిందంటగా?"

అంత సూటి ప్రశ్నకు మొదట తెల్లబోయాను. "నాతోకాదు. మా అమ్మతో."

"పోనీ మీ అమ్మతోనే అనుకోండి. ఇప్పుడు మీతో తీసుకురాలేకపోయారా? నాకిక్కడేం తోచటం లేదు. సెలవులు సెలవులని ఎదురు చూడడం.. ఇక్కడ తోచక ఎక్కేగుమ్మం, దిగే గుమ్మం తిరగడం!"

దుర్గకి సాంఘిక మర్యాదలు, మంచిచెడ్డల మీదా దృష్టి ఏర్పడలేదు. ఆ దృష్టి చక్కగా హైస్కూలు స్థాయిలోనే ఆగిపోయి పెరగడం మానేసింది. అందుకే ఆ అమాయకత్వంలో పసిపిల్లలాగ అందంగా కనిపించింది నాకు. అయితే ఎవరికయినా అది అవకాశంగా మాత్రం కనిపించిందా, ఆమె జీవితం పణంగా ఓడిపోవలసి ఉంటుంది.

"సుబ్బులు మీకెలా తెలుసు? ఇక్కడికి వచ్చాకనేనా?"

"అదేం ప్రశ్న? మేమంతా చిన్నప్పుడు ఆడుకునేవాళ్ళమండీ.. మరోత్తి కూడా ఉండేది. దాని పేరు కస్తూరి. మా సుబ్బులే అంటే దానికన్న చాలా అందగత్తె. ఈ ఇల్లు కట్టినప్పుడు లేచీ లేవని గోడల మధ్య దాగుడు మూతలాడి మేస్త్రీలకి తోచనిచ్చేవాళ్ళం కాదు. అప్పుడు మేం పదేళ్ళవాళ్ళం. నాకు చాలా జ్ఞాపకం. ఆ రోజు ఈ డాబా వేస్తున్నారు. ప్లాన్ వేసారు. గోడలు లేవలేదీంకా. దాగుడుమూతలాడుతూ అరడజను మంది ఈ డాబా ఎక్కేశాం. శారదా, నేనూ, కస్తూరీ పరిగెత్తుతున్నాం. సుబ్బులు దొంగ, మమ్మల్ని పట్టుకోడానికి మెట్లెక్కింది. దాన్ని చూస్తూ వెనక్కి వెనక్కి అడుగులు వేశాం. నాలుగడుగులు వెళ్ళామో లేదో కెప్పున కేక వినిపించింది. వెనక్కి తిరిగి చూస్తే ఇంకేముంది? కిందన మా కస్తూరి రక్తం మడుగులో ఉంది. మరో అడుగులో నేనూ పడే దాన్నే! అంతా ఘోర్లుమన్నాం. కస్తూర్ని ఎవరూ చూడలేకపోయాం. తెల్లారేసరికి అందరికీ జ్వరాలు వచ్చేశాయి. ఆరునెలలపాటు ఎక్కడ కలిసినా అంతా భోరుమని ఏడ్చేవాళ్ళం" అంది.

నేను నిశ్చేష్టుడినయి విన్నాను.

అంత దిగులయిన కథ చెపుతున్నప్పుడు మాటలో ఉద్దేకం. ఆవేశం లేదు దుర్గకి. కళ్ళు నీళ్ళు రాలేదు. ఏదో పాత కథని పదే పదే చెపుతున్నదాన్ని వెళ్ళబోసినట్టు చెప్పి పువ్వులు ముడుస్తుంది.

నేను నిశ్చేష్టుడునయి విన్నాను.

నేను నిట్టూర్చి "అయితే మీ స్నేహితురాళ్ళలో ఒకరు పోయారన్నమాట" అన్నాను.

"ఊఁ ఒకరు పోయారు. మరొకరు - అదే మా సుబ్బులు - వాళ్ళ నాన్నకి బదిలీ అయి మద్రాసు వేపు వెళ్ళిపోయింది. ఇది చాలా దొంగ. దాని ముఖం చూసి దాన్ని నమ్మకండి" అని బుంగమూతి పెట్టి, ఆశ్చర్యంతో చూస్తే, నవ్వేసింది. "ఊరికే అన్నాను చాలా తెలివైంది సుబ్బులు. చదివిస్తే మాకంటే బాగా చదువుకునేది." అంది.

ఇంకా అలా చాలా సేపు మాట్లాడేదేమోకాని హఠాత్తుగా వీధి వేపు చూసి ఆగిపోయింది. "వేళయింది. నేను వెళతానండీ. మనిద్దర్ని ఆ ఫూల్ ఇలా చూస్తే నోటికొచ్చినట్టు వాగుతాడు" అంది. దండగుచ్చగా మిగిలిన కనకాంబరాల్ని చేతిలోకి తీసుకుంది.

ఆ ఫూల్ ఎవరూ అని చూడటానికి పట్టగోడ దగ్గరికి వచ్చాను. ఎదురింటి అరుగుకి సత్తిరాజులు సైకిల్ చేరేస్తూ కనిపించాడు. అతని తెలివి మీదా, చురుకుతనం మీదా అమ్మాయిలందరికీ ఏకాభిప్రాయం ఉన్నందుకు నవ్వొచ్చింది.

మెట్లు దిగబోతూ, మిగిలిన కనకాంబరాల్ని "చెయ్యిపట్టండి" అని నా చేతులలో పోసింది.

"నాకెందుకూ?" అన్నాను ఆశ్చర్యపోతూ.

నవ్వింది. "కనకాంబరాలకి వాసన ఉండదు. అయినా పువ్వులు పువ్వులే" అంటూ మెట్లు చకచకా దిగిపారిపోయింది. నిర్ఘాంతపోయాను. ఆ మాటలో ఇంకేదయినా అర్థాన్ని పేర్చిందా అని. సాయంకాలపు చలిగాలికి పువ్వులు స్వచ్ఛంగా ఉన్నాయి, ప్రశాంతమయిన మనస్సులాగ నిర్మలంగాను కనిపించాయి.

చేతిలో వాటిని పట్టుకుని చాపమీద వెళ్లకిలా పడుకున్నానో లేదో "ఏం చేస్తున్నారు సార్?" అంటూ సత్తిరాజు వచ్చాడు. మొదట దుర్గని చూసినప్పుడున్న భావం ఆమె వెళ్ళేసరికి కరిగి మళ్ళీ రోజంతటి అలసటా నా నెత్తిన రుద్దినట్టు అనిపించింది.

"వాళ్ళు మీ ఊరు సరిగ్గా చేరారా?" కుటుంబ శ్రేయస్సుని కాంక్షించే కులపెద్ద కుటుంబంలోని మరీ చిన్నవాణ్ణి అడిగినట్టు అడిగాడు.

"ఎవరు?" అన్నాను.

నవ్వాడు నా ముఖం చూసి. "ఎవరా? మీకు తెలియదా? అసలు సుబ్బులుకి బండి ప్రయాణం పడదు సార్! మేం మరీ చిన్నపిల్లలప్పుడు మా నాన్నతో కలిసి పెండుర్తి వేణుగోపాలస్వామి తీర్థాలకి వెళ్ళాం బండి మీద. అబ్బో! చాలా గొప్ప తీర్థం లెండి. పాపం అక్కడికి చేరేసరికి సుబ్బులుకి ఒకటే వాంతులు. కాలు తీసి కాలు వేయలేకపోయింది."

ఆ అమ్మాయి అస్వస్థతకన్న చిన్నప్పుడు వారి ఆత్మీయతని చెప్పడం అతని ముఖ్యోద్దేశమని గ్రహించాను. కొంతసేపు ఏడిపించాలనుకున్నాను.

"కలరాయేమో? పరిక్ష చేయించలేకపోయారా?"

"ఛ ఛ! కలరా అయితే ఇన్నాళ్ళూ బ్రతుకుతారా? 'కలర్' త్రాగింది దారిలో... తెలుసుగా? ఐస్ సోడా. అంతే."

విరగబడి నవ్వాడు.

అంతలో సీరియస్ గా మారి "అసలు చిన్నప్పట్నుంచీ సుబ్బులు మా ఇంట్లోనే పెరిగిందండి. మా ఇద్దరికీ పెళ్ళిచెయ్యాలని - మా మాట అలా ఉంచండి - మా అమ్మా, వాళ్ళ అమ్మా అనుకునేవారట."

ఉల్లిపార కాగితం మీద ముత్యాల ముగ్గులాగ ఆకాశం కనిపిస్తోంది. చంద్రుడు కిలుం పట్టిన ఇత్తడి పల్వెంలాగ కనిపిస్తున్నాడు. చూస్తూ వెళ్లకిలా పడుకున్నాను.

"సుబ్బులు పిండిముద్దలాంటిదండి. ఎలా వంచితే అలా వంగిపోతుంది. అందుకే దాన్ని కాపాడడానికి పక్కనే ఎవరో ఒకరు ఉంటూ ఉండాలి. అఫ్ కోర్సు - మీ అమ్మగారు ఇప్పుడున్నారనుకోండి."

ఆడది నిస్సహాయురాలనుకుని మగాడు జీవితంలో సంతృప్తిని అనుభవిస్తుంటారు. మగాడిని నిస్సహాయుణ్ణి చేసి ఆడది సంతృప్తిపడుతుంది.

"ఏమిటాలో చిస్తున్నారు?"

"చిన్నతనంలో - చూశారా, మీకు జ్ఞానం తెలియని చిన్నతనంలో మీ ఇద్దరికీ పెళ్ళి జరిగేవుంటుంది. నా ఊహ" అన్నాను.

తెల్లబోయాడు. "అదెలా"

"ఏముంది? - మన పెద్దవాళ్ళకి బాల్యవివాహాలు కొత్తకాదుగా?"

ఆ ఆలోచన నచ్చినట్టుంది. దాన్ని వదిలిపెట్టదలచలేదు.

"అవునవును. పాయింటే మామయ్యకి తెలుసునేమో కనుక్కొంటాను."

మగాడు అన్ని విషయాల్లోనూ గడుసుగా ప్రవర్తించవచ్చు. కాని ఆడదాని దగ్గరకొచ్చేసరికి అమాయకమైన గడుసుదనమే మిగులుతుంది.

ఉన్నట్టుండి అన్నాడు: "మా మావరయ్య నన్ను కొడతాడు. మీకు తెలుసా?"

నేను ఆశ్చర్యపడ్డాను.

నవ్వి - "నేనంటే ఆయనకి బాగా చనువు. మీరు చెప్పారటగా. నేను సుబ్బుల్ని పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకుంటున్నట్టు? కొడితే కొట్టాడు. నేను చెప్పలేని మాటని మీరు చెప్పేయగలిగారు. అదే పదివేలు. నా ఆస్తంతా నువ్వు తీసేసుకో, ఈ పెళ్ళి మాత్రం జరిగేటట్టు చూడన్నాను."

మొదటిసారిగా సత్తిరాజుల్ని చూసి జాలేసింది. చైనాలో రాజకీయ నేరస్థులికి 'బెయిన్‌వాష్' చేస్తారట - అలాగ ఇతణ్ణి ఎంత డబ్బు ఇచ్చి అయినా ఈ ప్రేమ జబ్బునుంచి కాపాడితే బావుణ్ణిపించింది.

"మీ మంచితనం నాకప్పటిక్కాని అర్థంకాలేదు - ఆ మాత్రం మీ సహాయం చాలు నాకు. యూ ఆర్ మై ఫ్రెండ్ ఇక వెళ్తాసార్" అని లేచాడు.

అంతలో వంగి "పాడుగు కావడానికి నా ప్రయత్నాలు నేను చేస్తున్నాను. సుబ్బులుతో చెప్పకండి". అన్నాడు నవ్వుతూ.

నిలబడితే పొట్టిగా, దుబ్బులాగా కనిపించడు సత్తిరాజు. జుత్తు నుదిటిమీదకి జారి, పెదవుల్లో, పొడవు ముక్కులో మరి అందవికారంగా ఉన్నాడు. చీపి కళ్ళు.

వెళ్తుతూ నా వేపు దయగా, క్షమించినట్టు, చూసి "దుర్గ మంచి పిల్ల సార్. మొదట మేడమీద చూసి సుబ్బులు అనుకున్నాను" అన్నాడు.

ఏదో అర్థమయినట్టు నా ముఖం చూసి ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వాడు.

నేను తెల్లబోయి చూస్తే "ఫరవాలేదు. ఎవరితోనూ చెప్పను లెండి" అనేసి వెళ్ళిపోయాడు.

అంతవరకు అతనిమీద కలిగిన జాలి అంతా ఆ క్షణంలో తుడిచిపెట్టుకుపోయింది. అక్కడ నిలబడి ఉంటే ఒక్కసారి మీదపడి మెడ పట్టుకోవాలనిపించింది.

పరమ లౌక్యుడు, దుర్మార్గుడు, ప్రలోభికి కూడా జీవితంలో ఏదో ఒక విషయంలో సాధుత్వం అబ్బుతుంది. అది ప్రేయసి కావచ్చు, భగవంతుడు కావచ్చు, కన్న కొడుకు కావచ్చు, లేదా భార్యపట్ల భయంకావచ్చు, మీదపడిన వయస్సు కావచ్చు. దాన్ని మినహాయిస్తే - వాళ్ళ అసలు స్వభావాలన్నీ వాళ్ళని ఎల్లకాలం ఆశ్రయించుకునే ఉంటాయి.

ఆలోచిస్తూ పడుకున్నాను. బాగా నిద్రపట్టేసింది. ఏ రాత్రికో రొజ్జుగాలికి హఠాత్తుగా తెలివొచ్చింది.

తెల్ల దోమతెర కట్టినట్టుంది ఆకాశం. దోమతెరకి పడ్డ పెద్ద చిల్లులోంచి కనిపిస్తున్న వెలుగులాగ చందమామ కనిపిస్తున్నాడు. చలేసింది. చాప, తలగడ పట్టుకుని కిందకి దిగిపోయాను. లోపలికి వచ్చా వాచీ చూస్తే నాలుగు. దుప్పటి కప్పుకు పడుకునే ప్రయత్నం చేశాను. అటువేపు శోభనాద్రి వాటాలో మాటలు వినిపిస్తున్నాయి. వృద్ధదంపతులిద్దరికీ నిద్దరపట్టనట్టుంది. లేచి ఏ విషయాన్ని గురించో పోట్లాడుకుంటున్నారు. మాటా మాటా అనుకోవడం తెలుస్తోంది.

తెల్లవారుర్మామునే "నీకు బుద్ధిలేదు" అంటున్నారు శోభనాద్రిగారు.

"పోనీ మీకుందిగా. మీకు తోచినట్టు చెయ్యండి." అంటోంది ముసలావిడ ఉదాసీనంగా....

"అసలు నిన్నెవడు పంపమన్నాడు? నేను ఊరూవాడా తిరగలేక చస్తున్నాను. మీరు ఇంట్లో తిని కూచోలేక చంపుతున్నారు. రేపే వాళ్ళు వస్తారు. ఛీ ఛీ మీ ఆడవాళ్ళకి బద్దులుండవు. అన్నీ ఇలానే చేస్తారు."

ముసలావిడ అందుకేదో చెప్పినట్టుంది. దానికి ఆయన "నోర్మయ్" అని సమాధాన మిచ్చారు. తర్వాత ఏం మాట్లాడుకున్నారో యేమో, మళ్ళీ నాకు నిద్రపట్టేసింది.

8

మధ్యాహ్నం హోటల్లో భోజనం చేసి గుమ్మంలో అడుగుపెట్టేసరికి సుబ్బులు కనిపించి నిర్ఘాతపోయాను. వాలు కుర్చీలో శోభనాద్రిగారు కూర్చుని ఉన్నారు. ఆయన కాలికి ముందు రాస్తోంది. నన్ను చూసి నవ్వుతూ పలకరించారు.

"మీ ఊరు చూసి - ఇదే మొదటిసారి వెళ్ళడం. ఎంత ప్రశాంతంగా ఉందనుకున్నావ్? మరో పదిరోజులు అక్కడ ఉండిపోదామనిపించింది. కాని ఏదీ? మా ఆవిడకి ఎప్పుడైనా నా మీద విరక్తి - అప్పుడా అదృష్టం పట్టాలి." అని నవ్వారు. కాని ఎందుకనో సుబ్బులు నవ్వలేదు ఆ మాటలకి. నాకూ నవ్వు రాలేదు.

"తిరిగి వస్తూ గోతిలో పడ్డాను. కాలికి దెబ్బ తగిలింది. మీ నాన్నగారు ఇప్పుడు కులాసాగానే ఉన్నానని చెప్పమన్నారు. ఇల్లు మాత్రం జాగ్రత్తగా చూసుకోమని మీ అమ్మగారు మరీ మరీ చెప్పారు. భోజనం చేశావా?"

తలూపాను. ఇప్పటికీ నేను మాట్లాడే అవకాశం దొరికింది. సుబ్బులు వేపు తిరిగి "ఎప్పుడొచ్చారు?" నా వేపు ఆశ్చర్యంగా చూసి. "ఇందాకే" అంది. ఆ మాటల్లోఉత్సాహం కాని, శ్రద్ధకాని, లక్ష్యం కాని కనిపించకపోయేసరికి గాయపడ్డాను. మరింతేం మాట్లాడకుండా లోపలికి వెళ్ళి కావాలని తలుపులేసుకున్నాను.

హఠాత్తుగా సుబ్బుల్ని ఆయన ఎందుకు తీసుకు వచ్చారా అన్న ఆలోచన ఆ రోజంతా ఉండనే ఉంది.... రాత్రి భార్యాభర్తలు దెబ్బలాడుకున్నా, పరోక్షంగా ఆడవాళ్ళంటే శోభనాద్రిగారికి సదభిప్రాయం లేకపోయినా మనవరాలి దగ్గర మాత్రం ఆయన చిరునవ్వుని మరిచిపోలేదు. అది ఆ అమ్మాయంటే ఆయనకున్న ప్రేమాభిమానాలే అనుకోవాలి - లేక అది కూడా ఆయన లౌక్యంలోనే భాగమయితే, అందువల్ల ఆయన సాధించదలచుకున్నదేమిటి?

మర్నాటి సాయంకాలానికి కాని అసలు విషయం అర్థం కాలేదు నాకు. ఈలోగా సుబ్బులు ఒక్కసారయినా బయట కనిపిస్తే ఒట్టు, నాకు. ముందురోజు వీధిలోకి వెళ్ళబోతే గదిలో పెట్టిమీద కూర్చుని ఏదో వారపత్రిక చదువుతూ కనిపించింది. నేను వెళుతున్నానని తెలిసినా తల ఎత్తలేదు. ఆ ఉదయం స్నానానికి పెరట్లోకి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడికి రాబోయి నన్ను చూసి లోపలికి వెళ్ళిపోయినట్టు అనుమానం. ఈ రెండు రోజుల్లోనూ నా పట్ల ఇంత విముఖత కలగడానికి కారణం ఏమిటి? నేనేం చేశాను? తనకు చెప్పకుండా రావడం బాధ పెట్టిందా?

ఆలోచనలు తేనెటీగల్లాంటివి. కారణం లేకుండానే, ఒక ఈగ బెదిరితే అన్నీ బెదురుతాయి.

సాయంకాలమవుతున్న కొద్దీ వృద్ధదంపతుల ఆరాటం ఎక్కువవుతున్నట్టు గమనించాను. వీధివేపు గదిలో నుంచి ఉండుండి కేకలు వేస్తున్నారు శోభనాద్రిగారు. "రాజ్యం, ఫలహారం తయారయిందా" , "త్యరగా తెములు" ఇలా సాగుతున్నాయి ఆయన కేకలు. వీధిలోకి బయలు దేరడానికి నేను ఇంటికి తాళం వెయ్యబోతుంటే పక్క గదిలోంచి మొగలి పువ్వుల వాసన గుప్పుమంది. తలెత్తితే మొగలిపూల జడ ఎదురయింది. నీలిరంగు చీరె కట్టుకుని ఉంది సుబ్బులు. తలుపు చప్పుడు కాగానే పక్కకి తప్పుకుంది. ఒక్కసారి ఆమెని చూడాలని మనసు ఉరకలు వేసింది. సుబ్బులు లోపలికి వెళ్ళి ఏదో చెప్పినట్టుంది. శోభనాద్రిగారు చటుక్కున బయటికి వచ్చారు - "వీధిలోకి వెళుతున్నావేమిటోయ్?" అంటూ. తలూపాను.

"ఒక్క క్షణం అలా కుర్చీలో కూర్చో. ఇరవై ఏళ్ళ తర్వాత మా ఆవిడ టొమాటో బాత్ చేసింది. తిని వెళుదువుగాని." అన్నారు.

గుమ్మం దగ్గర్నుంచి సుబ్బులు స్టేటు అందించినట్టు అర్థమయింది.

"మనక్కావలసినవేవీ అడగడం ఈ జీవితానికి అలవాటు లేదోయ్. వాళ్ళు పెట్టినవి తిని లేచిపోవడమే నేర్చుకున్నాను. ఉదాహరణకి - ఈ టొమాటో బాత్ మా అమ్మ బ్రతికున్న రోజుల్లో ఆప్యాయంగా చేసి పెట్టేది. ఎప్పుడో పెళ్ళయిన కొత్తలో ఎందుకో బుద్ధిపెట్టి మా రాజ్యం చేసింది. మళ్ళీ దాని టర్న్ ఇవాళ్ళికి వచ్చిందన్నమాట. అది బాగులేకపోయినా ఫరవాలేదు. మళ్ళీ తినగలిగినందుకే తృప్తి" - ఎదురుగా బల్లమీద కూర్చుని చెపుతున్నారు కబుర్లు.

ఇవాళ శోభనాదిగారు ఉత్సాహంగా కనిపించారు.

"ఏమిటి ఇవాళ విశేషం?" అనడిగాను.

"ఏముంది? ఈ ఇంటికి పెళ్ళి కళ రాబోతోంది. దాని కిది నాంది. ఈవాళ పెళ్ళివారొస్తున్నారు. అమ్మాయిని చూడటానికి" ఆ మాటలు గదిలోకి వినిపించేలాగ అన్నారు. అన్నప్పుడు ఒక గొప్ప పనిని సాధించిన కార్య సాధకుడి అహంకారం ఆయన ముఖంలో తొంగి చూసింది. దీని కింత గర్వపడవలసిందేమిటా అనుకున్నాను.

సుబ్బులికి పెళ్ళి! ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఇది ఊహించవలసిన ఫలితమే. అయితే నేనెందుకా పెళ్ళికొడుకు స్థానంలో నిలబడలేకపోయాను? హఠాత్తుగా ఈ ప్రశ్న మనస్సులో మెదిలేసరికి నోటికి ఫలహారం వెళ్ళలేదు.

"ఏం, బాగోలేదు?" అని గుర్తుచేశారు శోభనాదిగారు.

నా ముఖకవళికల్ని పోలిక పడతారేమోనని నేనింకేం మాట్లాడకుండా తినడం ప్రారంభించాను. కొందరు అవకాశం ఉండీ ఆలోచనలేక నష్టపడతారు. కొందరు ఆలోచన ఉండీ అవకాశం రాక కష్టపడతారు. చెయ్యి కడుక్కుని లేచాను. ఒక్కసారి సుబ్బుల్ని చూడాలన్న కోరికని ఆపుకోలేకపోయాను. తలుపు చాటున నిలబడి మా మాటల్ని వినాలని ఎదురు చూస్తున్న వ్యక్తిని గుర్తుపట్టాను ఇప్పుడిక ధైర్యం చేశాను.

"మరి పెళ్ళి కుమారుడికి నా శుభాకాంక్షలు చెప్పొద్దా?" అన్నాను, లేని నవ్వును తెచ్చి పెట్టుకుంటూ.

శోభనాది గారి ముఖం ఇంతయింది. సుబ్బుల్ని అప్పుడే పెళ్ళికూతుర్ని చేసినందుకనుకుంటాను. "అవునవును. చెప్పొద్దా మరి? నీది మంచి శకునమే. కాని అమ్మా, సుబ్బులక్ష్మి" అని పిలిచారు - మొదటిసారి, లక్షణమైన పేరుతో.

కాని సుబ్బులు రాలేదు. "ఉండు. నేను పిలుచుకొస్తాను" అని శోభనాదిగారు లేచారు. ఆ పిలుపుతో రావాలని భయపడి సుబ్బులు మామ్మ చాటుకి వెళ్ళి దాగొన్నట్టుంది. లోపల ముసలావిడ అంటోంది: "అబ్బ అది సిగ్గుపడుతోందండీ. అదేమైనా సినిమా స్టారా ఏమిటి నగలన్నీ పెట్టుకుని వీధి వాకిట్లో నిలబడడానికి" -

ఆ మాట అర్థమయి నేనే లేచి ముందు గదిలోకి వెళ్ళాను - మొదటిసారిగా వాళ్ళ వాటాలోకి సుబ్బులటు మధ్య గది తలుపు పట్టుకుని నిలబడి ఉంది. ఆ గదిలో ఏమంత వెలుతురు లేదు. కాని ఉన్న వెలుతురులో సుబ్బుల్ని చూసి నిర్ఘాంతపోయాను.

నేను నగరంలో పెరిగినవాణ్ణి. కాని నగర సంస్కారం నా మీద పూర్తి ముద్ర వేసిందని చెప్పలేను. సంప్రదాయాల్లో, పాత పద్ధతుల్లో ఉన్న అందాన్ని హర్షించకుండా ఉండలేను. అయితే నాకు తెలిసిన సంప్రదాయానికి మరో పదేళ్ళు వెనక్కు పోయినట్టు కనిపించింది సుబ్బులు. ఇందుకు సుబ్బులు మామ్మ కారణమేమో! పాత నగలున్నాయి. వాటికి సరిపడే మనిషి కావాలి. ఉన్నవన్నీ ఈమెకు వేశారు. చెంపస్వరాలు, పాపిటపిందెలు, బావిలీలు, నాగరం, వడ్డాణం, వంకీలు, చివరికి అడ్డబాస కూడా పెట్టారు. చూడటానికి అచ్చు అమ్మవారులాగా ఉంది. మరి ఇలా తయారవడానికి సుబ్బులు వప్పుకుందా? సూటిగా ఆమె ముఖం చూశాను. తన అలంకారం మీద అయిష్టత ఏమీ ఆమె ముఖంలో కనిపించలేదు. నిశ్చలంగా ఉంది. ఉదేకపరిచే సౌందర్యానికి బంగారం పూత పూసి జోకొట్టే అందంగా తయారు చేసే మార్గాల్ని మన దేశంలో పూర్వలే తయారు చేసి పెట్టారనిపించింది. నేను సూటిగా చూస్తున్నానని తెలిసి తలదించుకుంది. ఆమెకు వినిపించి వినిపించనట్టు 'గుడ్లెక్' అనేసి బయటకు వచ్చేశాను.

నేను తిరిగి తిరిగి ఇల్లు చేరేసరికి బాగా చీకటి పడింది. అప్పటికి పెళ్ళిచూపులు అయిపోయినట్లున్నాయి. లాయరుగారు ఇంటి వసారాలోంచి బయటికి వస్తూ శోభనాద్రిగారితో ఏదో మాట్లాడుతున్నారు. ఈ సంబంధం రావడంలో సోమయాజులు గారి పాత్ర ఏమయి ఉందా అనుకున్నాను. నన్ను చూసి నవ్వి -

"ఆ రోజు తర్వాత మళ్ళీ కనిపించనే లేదేమోయ్?" అన్నారు.

శోభనాద్రిగారికి నమస్కారం చెప్పి గుమ్మం దిగుతూ మధ్య నా భుజం మీద చెయ్యేసి "మా ఈడియట్ ఎలా ఉన్నాడు?" అన్నారు.

వెంటనే అన్నాను "ఆరోజు మీముందు తొందరపడ్డానేమో బాధపడితే క్షమించండి."

"వాట్ నాస్సెన్స్. బాధలేదు, ఏమీ లేదు. పొగిడేవాళ్ళని డబ్బిచ్చి కొన్నుక్కోవచ్చోయ్. విమర్శకి - అందులో సద్విమర్శకి డబ్బుకూడా చాలదు. నువ్వు నాకు ఉపకారమే చేశావు. వస్తాను. పార్టీలు వెయిట్ చేస్తున్నారు." అని ఎదుటి గుమ్మం ఎక్కారు.

సుబ్బుల్ని చూసి ఒక్క క్షణం ఆశ్చర్యపడినా అంగీకరించని వ్యక్తి ఉండడని అనుకున్నాను. కాని సుబ్బులే అతణ్ణి చేసుకోడానికి ఇష్టపడలేదని మర్నాడు దుర్ల చెప్పగా విని నిర్ఘాంతపోయాను.

"ఏం, ఎందుకని?" అన్నాను ఆతుతగా.

నవ్వింది దుర్ల. "ఆడవాళ్ళ నిర్లయాలన్నిటికీ కారణాలుండవండీ! నాకు ఉసిరిక కాయంటే ఇష్టం - మా శారద జామపళ్ళు అంటే పడి చస్తుంది. ఎందుకో చెప్పండి?" అని ఎదురు ప్రశ్న వేసింది.

ఈ ప్రపంచంలో అందానికి అబ్బే ఔన్నత్యం అంతా కేవలం అందానిదే కాదు. దాన్ని చూసే దృష్టిది. చూడగల అభిరుచిదీను.

అయితే ఈ విషయం మరునాటి సాయంకాలం వరకూ తెలియలేదు. ఈలోగా ఆనవాయితీగా భోజనాల దగ్గర్నుంచి వృద్ధదంపతులిద్దరూ వాగ్యుద్ధం ప్రారంభించారు. మరి సుబ్బులు ఏం చేస్తోంది? తెలియలేదు. వాళ్ళు వెళ్ళగానే ముందు గదిలో ముసుగుతన్ని నిద్రపోతోందేమో, ముసలావిడ తెగ ఉదేకపడుతోంది.

"కోప్పడి ఏం లాభం? ఆలోచించి పనిచేయాలి. ఇప్పటికీలా అయింది.కదా! సరే మరో ప్రయత్నం." అంటున్నారు ఆయన.

తలా తోకా అందని ఘర్షణ నాకేం అర్థం కాలేదు. నేను అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చెయ్యనూ లేదు. కాని సుబ్బులు మాత్రం హఠాత్తుగా నా మనస్సులో ఓ ముఖ్యమయిన ఆలోచనాంశం అయిపోయింది. మన చేతిలో ఉన్న వస్తువుని అడిగి తీసుకుని, హఠాత్తుగా దానికి ఓ అందమయిన ప్రయోజనాన్ని కల్పించినప్పుడు కలిగే ఆశ్చర్యం, ఈర్ష్య, ఉదాసీనతలాంటివేవో నన్ను పెనవేసుకున్నాయి. ఏదో అసంతృప్తి కదులుతోంది గాని, దానికి ఓ రూపం అంటూ లేదు. సుబ్బులుకి పెళ్ళి అన్న ఆలోచన నచ్చలేదేమో! ఏమయినా ఆ రాత్రి సరిగ్గా నిద్రపట్టలేదు.

మర్నాడు ఉదయం టూత్ బ్రష్ తీసుకుని అరుగుమీదకి వచ్చేసరికి శోభనాద్రిగారు సుబ్బుల్ని తీసుకుని సోమయాజులుగారింట్లోంచి వస్తున్నారు. రాత్రి దంపతులిద్దరూ పడిన ఘర్షణకి ఇది ఫలితమేమో ననుకున్నాను. లాయరుగారి చేత సుబ్బులుకి నచ్చచెప్పడం శోభనాద్రిగారి లౌక్యంలో ఒక భాగమేమో!

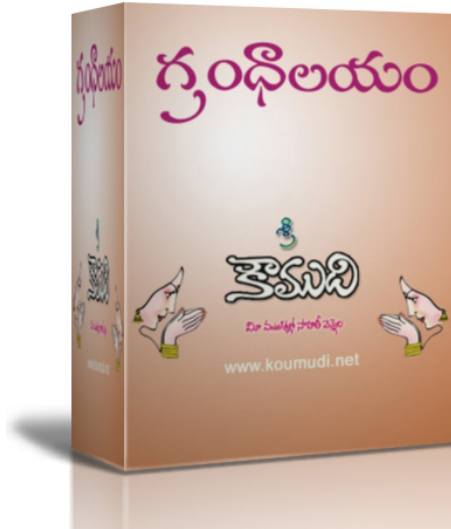
సుబ్బుల్ని చూశాను. ఒకరోజు దేవత్యం అనుభవించే వరాన్ని పొంది తిరిగి మానవలోకానికి అడుగుపెట్టినట్టనిపించింది. పువ్వుల జార్జెట్ చీరల అతి సామాన్యంగా ఉంది. అందం అభ్యంగన స్నానం చేసి ఆడంబరాల్ని వదిలించుకున్నట్టు తేలికపడింది. మెడకి సన్నటి ఎర్రపూసల పేరు. చెవులకి డ్రాప్స్. ముఖం చూసి ఆశ్చర్యపోయాను. ఏదో భయంకరమైన ఆలోచనతో రాత్రంతా కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుంటూ నిద్రపోనీ అలసట ముఖం మీద స్పష్టంగా తెలిసింది.

ఆమెను చూడవచ్చిన కొత్త పెళ్ళికొడుకుని నేను చూడలేదు. కాని ఆ క్షణంలో ఆమె ముఖం చూసి అతని గురించి గ్రంథాలు పలకగలననిపించింది.

అసలేమాతోంది? మన హీరో అంటే సుబ్బులుకి ఇష్టమేనా? ఐతే ఎందుకు దగ్గర కాలేకపోతోంది? పెళ్ళి కొడుకుని ఎందుకు వద్దంది? దీనికి వీళ్ళ దాగుడుమూతల పరిచయానికి సంబంధమేమైనా ఉందా?
ఈ వెన్నెల వాగులో మరో మజిలీ కోసం వచ్చేనెల వరకూ ఆగాల్సిందే..

ఈ నవల క్రిందటి భాగాలు చదవాలంటే కౌముది గ్రంథాలయాన్ని సందర్శించండి..!

[Click here to go to KOUMUDI Library](http://www.koumudi.net)